

IL-PULIZIJA

Dicembru 2023 • Vol 30 Nru. 3

BRIDGING THE INVESTMENT GAP

SUPPORTING SMEs
INNOVATION, INFRASTRUCTURE
GREEN & SOCIAL INVESTMENTS

mdb.org.mt

Werrej

Editorjal

04 Il-Messaġġ
Tal-Ministru

06 Il-Messaġġ
Tal-Kummissarju

09 Mill-Uffiċċju Legali
Mill-Ispettur Jurgen Vella

10 L-Istress fuq il-post
tax-xogħol
Minn Dr. Charlene Tonna

12 Kif nista' ngħin membri
tal-familja jifhmu l-ħajja
fil-korp
Employee Support Programme

16 Esperjenza Missjunarja...
...esperjenza li tibdillex
ħajtek

Minn RPC3061 Simon Marshall

18 Police Officers Union
Minn Steve Spiteri

21 Paġna tal-Isports
Avvenimenti Sportivi

22 Apprezzamenti
Mingħand il-Komunità

25 Pensjonanti
Kitba ta' Martin Pace

29 International Police
Association

30 Obitwarju

L-aħħar editorjal tas-sena, kif tistgħu tobsru ħafna mill-artikli jagħmlu referenza għall-ftehim settorali li nibdew ingawdu minnu s-sena d-dieħla.

Imma mhux biss, fi żmien bħal dan relatat mal-festi, tajjeb li naħsbu wkoll fuq min hu inqas ixxurtjat minna u għandna għalikom artiklu interessanti ħafna relatat max-xogħol volontarju fil-missjoni li għamel kollega tagħħna.

Artiklu li jagħti informazzjoni wkoll lil min hu interessat, kif jista' jikkontribwixxi għal dan l-għan nobbli.

Nafu li hija ta' interess għalikom ukoll il-paġna tal-apprezzamenti. Ikollna ħafna minnhom u huwa imposibbli li nippubblikawhom kollha, pero bħalma tafu, apparti li nippubblikaw minnhom ġol-magazin, intellgħu wkoll oħra fuq il-paġna ta' facebook. Kull apprezzament li jaġasal ngħadduh ukoll lill-uffiċċjali involuti u anke għall-attenzjoni tas-superjuri tagħhom, inkluż il-Kummissarju li dejjem jieħu ħsieb jirringrazzjakom personalment. Bħalma ilment jiġi pproċċessat malajr, daqstant ieħor qed nagħmlu mezz li jiġu pproċċessati b'mod effiċċenti l-apprezzamenti kollha.

Nagħlaq billi niringrazza lil dawk kollha li kkontribwixxew tul din is-sena, b'artikli siewja relatati max-xogħol u anke l-bennesseri tagħħna. Ringrazzjament speċjali jmur lejn PC2025 Charlene Cilia li tieħu ħsieb ħafna mix-xogħol relatat ma' dan il-magazin u wkoll lill-eks Surgent Joseph Borda li jgħinna nżommu l-lista tal-pensjonanti u l-paġna tal-obitwarju dejjem aġġornata.

F'isem il-Bord Editorjali kollu, nawguralkom il-Milied u s-Sena t-Tajba.

Rodienne Bartolo Haidon
Editur

Membri tal-bord

President
Spettur David Bugeja

Editur
Spettur Rodienne Bartolo Haidon

Membri
PS 2280 - Louise Busuttil
PC 2025 - Charlene Cilia
PC 2176 - Sloune Gatt Fabri

Qari tal-Prova
Spettur Rodienne Bartolo Haidon
PC 2019 - Daniela Grima Sultana

Fotografija
PC 920 - Clive Pace
Martina Fava

Disinn u Riklamar
ABILITY PUBLICATIONS LTD.
Tel: 21 241317
e-mail: abpublicationsltd@gmail.com

Stampar
GUTENBERG PRESS

Ritratt mill-Uffiċċju tal-Komunikazzjoni

Nota ta' ringrazzjament
Il-Pulizija tirringrazza lid-ditti u l-aġenti tar-reklamar li għoġobhom jagħtu l-ghajnejn tagħhom. L-artikli li jidher f'dan il-magazin ma jirriflettux bilfors l-opinjoni tal-Bord. Kull korrispondenza għandha tkun ittajpjata u għandha tintbagħha fl-indirizz hawn taħbi:
Editur, "Il-Pulizija", Communications Office, Police Headquarters, Floriana, FRN 1530 jew magazine.police@gov.mt

Il-Messaġġ tal-Ministru

Nixtieq nuri l-apprezzament u l-gratitudni tiegħi għax-xogħol bla heda u dedikat li kull wieħed u waħda minnkom għamiltu biex tħarsu lill-komunitajiet tagħna matul din is-sena.

Kellkom diversi sfidi u wrejtu li kapaċi tibqgħu turu impenn biex tħarsu l-buon ordni. Bqajtu kommessi li turu li intom miftuħin u preparata għall-bidla, bl-għan li s-servizz li joffri l-Korp tal-Pulizija jkun aħjar. Id-dedikazzjoni u l-qlubija tagħkom ikunu osservati mill-poplu Malti u Ĝħawdexi.

L-2023 ġabett magħha sfidi uniċi li intom kontu kapaċi tafffrontaw. Mill-ħarsien tas-sigurtà waqt il-bosta ġrajjet importanti li seħħew f'pajjiżna, sal-ħidma tagħkom biex il-lokalitajiet tagħna jibqgħu siguri u n-nies ikollhom serħan il-moħħ. Ipprovidejtu servizz mill-aqwa liċ-ċittadini tagħna.

Irrid nirrikonoxxi s-sagħrifċċi li intom, u l-familji tagħkom, tagħmlu kuljum biex tħarsu lill-komunitajiet tagħna. L-impenn tagħkom lejn ix-xogħol fisser li ma tkunux preżenti għal mumenti importanti fil-ħajja personali tagħkom. U ta' dan aħna lkoll grati lejkom.

Ir-rikonoximent lejkom ma jsirx biss bil-kliem imma bil-fatti. Ftit ilu ffirmajna ftehim settorali ieħor magħkom li bih se ssaħħu u ttejbu l-kundizzjonijiet u d-drittijiet tagħkom. Dan jinkludi mhux biss kundizzjonijiet aħjar, iżda wkoll drittijiet ġodda li qatt ma gawdejtu minnhom. Aktar minn hekk, rajna li jkun iffirms ftehim ġdid eż-żarru sinjal importanti ta' impenn kontinwu biex insaħħu d-drittijiet u l-kundizzjonijiet tagħkom.

B'żieda mal-ftehim kollettiv introducejna pensjoni tas-servizz lir-romol fil-każ li, sfortunatament, tkunu nieqsa fil-perjodu tas-servizz jew bejn is-servizz u l-letta tal-irtirar statutorja tagħkom. Ukoll, saħħaħha l-pensjoni għal ħaddiem tal-korpi dixxiplinati bi 23% għal dawk li jagħżlu li jtawlu s-snini tas-servizz. Impenjati wkoll li mhux biss nibqgħu nipprovdu l-kol ambjent aħjar fejn taħdmu, u għoddha aktar moderni, iżda nibqgħu nsostnu r-risorsi umani tal-Korp tal-Pulizija b'demm ġidid.

Is-sena d-dieħla se tkunu strumentali fit-twettiq t'aktar proġetti biex bis-servizzi li tagħtu tersqu aktar lejn il-komunità u biex tisfruttaw aktar intelligence-led policing fil-ħidma kontra l-abbuż u aġir kriminali. Hekk fil-Korp se taraw il-miġja ta' għoddha ġidida, irwol ġidid u anke skwadri ġodda.

L-istess bħalma għamiltu dis-sena, persważ li matul l-2024 se tibqgħu taħdmu għal ġid tal-komunitajiet diversi tas-soċjetà. Persważ li se tkomplu turu mġieba eżemplari u tkomplu toffru l-ġħajnejna tagħkom għal kull min-jitlobha.

Għal darb'oħra niringrazzjakom tad-dedikazzjoni tagħkom biex tiżguraw il-bennesseri u s-serħan il-moħħ taċ-ċittadini tagħna.

F'isem il-Ministeru u f'isem il-komunità kollha nixtieq lillkom u l-familji tagħkom il-festi t-tajba.

YOUR ONE-STOP-SHOP FOR HOME RENOVATIONS

HMV SUPPLIES

The first of its kind in the industry, HMV Supplies offers a no booking, no waiting service, with all displayed items in stock. One can purchase and take the product over the counter with no delays.

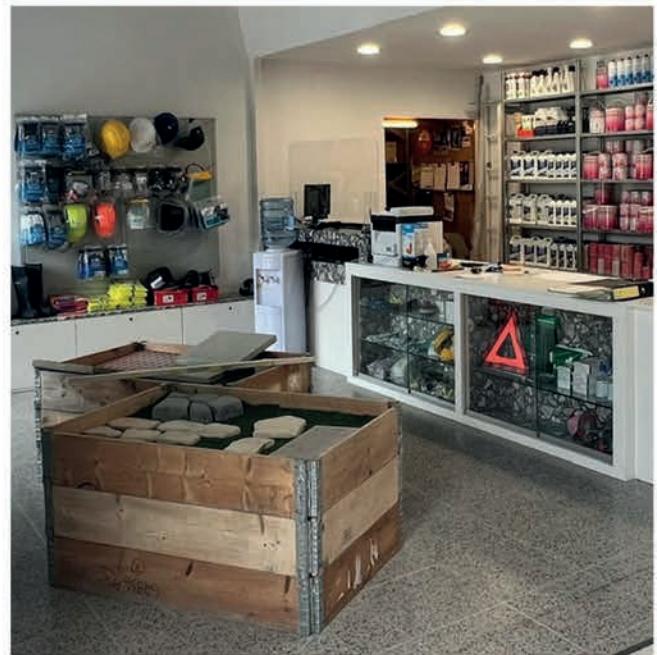
Opening Hours:

Monday to Friday: 7am - 5pm. Saturday: 7am - 12pm.

HMV Supplies, Mosta Road, Lija.

T: (+356) 21 433 636 E: info@halmannvella.com

[f](#) [hmvsupplies](#)

Adhesives, raw materials, pebbles, profiles, gutters, drains, chemicals, grouting, health and safety equipment, tools, ceramic tiles, sanitary ware, bathroom accessories, faucets, natural stone, pre-cut sills and more. All available from stock!

II-Messagg tal-Kummissarju

Sena ta' Konsolidament

Għall-grazzja t'Alla għaddiet sena oħra minn fuqna. Kienet sena fejn, grazzi għall-impenn ta' kull wieħed u waħda minna, komplejnej nikkonsolidaw il-ħidma tagħna li qed tkompli tissarraf f'pajjiż aktar sigur u f'tishħiħ fil-fiduċja tal-poplu fil-Korp tal-Pulizija.

Tassew kburi li ffit tal-ġimħat ilu ssiġillajna ftehim settorali ġdid għall-membri tal-Korp wara l-approvazzjoni tagħkom infuskom u proprju dan huwa t-tieni ftehim settorali fejn jien personali ħdimit id f'id maż-żewġ unions li jirrappreżentawkom u kuntent ferm li flimkien wasalna biex il-ħaqna ftehim li kompla jtejjeb il-kundizzjonijiet finanzjarji tal-uffiċċali tagħna.

Ngħid kompla jtejjeb għall-fatt li l-ewwel ftehim tal-2018 kien ġab bidlet radikali, fosthom li ġimġha ta' xogħol ta' pulizija niżżejlinieha minn 46 siegħa għal 40 siegħa u kull siegħa żejda li tinħad dem wara l-40 siegħa titħallas b'rata ta' overtime. Fl-istess waqt fl-aħħar snin ħdimit qatigħ sabiex ngħinkom tieħdu dħul ġust u fil-ħin. Apparti li fl-aħħar snin tejjibna r-rati tal-extra duty, ħloqna wkoll sistema awtomatika fejn il-pulizija jitħallsu fi żmien xahrejn li jkunu offrew is-servizz. Dan kollu b'kuntrast ma' dak li kien jiġi fil-passat fejn saħansitra kien hemm każżejjiet fejn għaddew xħur sħaħu u anke snin biex l-uffiċċali tagħna thall-su ta' xogħolhom.

Nemmen li dan il-ftehim kompla jsaħħaħ il-motivazzjoni tal-uffiċċali tagħna, l-aktar tal-frontliners tagħna, partikolarmen il-Pulizija tad-Distrett, sabiex kemm jista' jkun innaqqus l-perċeżżjoni li jeżistu pulizija tal-ewwel jew it-tieni klassi.

Pero b'kundizzjonijiet ma nifhxu biss il-paga li nieħdu d-dar. Kemm ilni Kummissarju rajt li l-well-being tan-nies tagħna jingħata jingħażu prioritā assoluta. Allura, apparti titjib finanzjarju, sa mill-ewwel ġurnata tiegħi ħdimmna qatigħ fuq

il-kwalità tal-ambjent li noperaw fih sabiex eventwalment tissaħħaħ il-motivazzjoni tal-uffiċċali tagħna sabiex b'hekk allura s-servizz lill-pubbliku jkun ta' livell gholfi. U filwaqt li ġħad fadal ħafna xi jsir, din ser tibqa' prioritā assoluta f'dan il-mument u fis-snin illi ġejjin.

U ġaladárba qed nitkellmu fuq kundizzjonijiet aħjar għall-membri tal-Korp, tajjeb li nfakkru li proprju fit-tieni ġimġha ta' din is-sena li daqt jinżel is-separju fuqha, żanġanna uniformi ġdida, uniformi aktar prattika, aktar addattata għall-klima tagħna, u li fuq kollox nemmen li kompliet tqarribna aktar lejn il-komunitajiet tagħna. U proprju fl-aħħar ġimġħat u xħur konna qed naħdmu fuq il-process ta' xiri tal-uniform formali (one dress) sabiex sa nofs is-sena d-dieħla kull uffiċċjal ikun qed iżanjan uniformi formali ġdida. Din il-miżura hija intenzjonata sabiex tkompli ssaħħaħ il-livell ta' kburija tal-membri tagħna.

Proprju fl-2020 ippreżentajt pjan ta' ħidma mfassal fuq erba' snin lill-Kummissjoni għas-Servizz Pubbliku, pjan essenzjalment marbut ma' trasformazzjoni tal-Korp. Irrid nirrikonoxxi li l-bidu ma kienx wieħed faċċi fejn fih konna qed inħejju l-pedamenti tagħna u waqt li qed nagħmlu dan konna qed noħorgu lilna nifusna mill-comfort zones tagħna.

Maż-żmien, ħafna minna bdejna nirrikonox Xu l-importanza ta' din it-trasformazzjoni u llum qed naraw u mmissu b'idejna l-frott tal-implementazzjoni ta' dan il-progett. Proprju s-sena l-oħra, kontra kull pronostiku, esperjenzajna tnaqqis ta' 5% fir-rata ta' kriminalità u fuq kollox komplejnejna naraw lill-poplu Malti u Ĝħawdex jkabbar il-fiduċja

tieghu fil-membri tal-Korp tant li skont stħarriġ tal-Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika, illum il-ġurnata 90% taċ-ċittadini Maltin u Ĝawdexin għandhom fiduċja fil-Korp tal-Pulizija.

F'dan il-kuntest, fil-Korp tal-Pulizija qed nesperjenzaw xejriet požittivi ħafna fil-ħsieb u fl-attitudni tal-membri tagħna tant li skont stħarriġ li sar minn PwC Malta aktar kmieni din is-sena, illum il-ġurnata 89% tal-membri tagħna huma kburin li jiffurmaw parti mill-Korp filwaqt li 74% thossukom motivati fit-twettiq tal-funzjonijiet tagħkom. Dan kollu kompla jżid il-fiduċja tal-membri tal-Korp fl-amministrazzjoni anke għall-fatt li rajna kif aktar uffiċċiali illum qed jirrikonoxxu kemm il-Korp qiegħed jipproritizza certu oqsma, partikolarment il-wellbeing tagħkom. Fuq kolloks nimtela b'kuraġġ meta nara kif aktar minn 70% tal-membri tal-Korp iħossuhom ispirati mill-prioritajiet tal-Istrateġija ta' Trasformazzjoni filwaqt li 86% tal-workforce tagħna stqarrew li raw kambjament požittiv frott l-implimentazzjoni tal-Istrateġija ta' Trasformazzjoni.

U allura, kif kelli l-opportunità nħabbar pubblikament ftit tal-ġimġħat ilu, jien determinat li nkompli nwettaq il-pjan ta' ħidma li nista' nagħmlu għax tassew inħoss l-appoġġ tal-maġġoranza tagħkom li ġurnata wara l-oħra qeqħid timpenjaw ruħkom li tkomplu tikkontribwixxu fl-evoluzzjoni ta' Korp tal-Pulizija rilevanti f'soċjetà li kontinwament tinbidel.

Konvint li b'uffiċċiali motivati u kommessi bħalma huma l-maġġoranza tagħkom, ser inkomplu nagħħmlu unur lill-Korp tal-Pulizija fix-xhur u s-snini illi ġejjin filwaqt li nonoraw il-missjoni tal-Korp: li nippovdu servizz professionali u fdat sabiex nassiguraw pajjiż sigur għal kulħadd bi šubija mal-komunitajiet tagħna.

Kif xieraq f'dawn il-jiem, appartu li mill-ġdid nirringrażżjakom għas-servizz ta' kull wieħed u waħda minnkom għall-ġid tal-poplu Malti u Ĝawdexi, nieħu din l-okkażżjoni biex nawgura lilk u lill-għeżejjież tagħkom Milied ta' paċi u kuntentizza.

DOMINE DIRIGE NOS

DACIA SANDERO STEPWAY
The robust & versatile crossover

Starting price
€18,400

Dacia

5 year
Warranty
or 100 000 Km.
Mileage after Customer Proof

DACIA SANDERO

DACIA JOGGER

DACIA DUSTER

5 year Service Plan also available

KIND'S
AUTO SALES LTD

Mosta Road, Lija, Malta. Tel: 21433601
Borg Għarib Road, Ghajnsielem, Gozo. Tel: 21411357
Email: sales@autosales.com.mt

[Kind's](#) | [www.autosales.com.mt](#)

acim | ASSOCIATION OF CAR IMPORTERS OF MALTA

THE ESPLORA

CHRISTMAS WONDERLAND

**8 December - 7 January
from 18:00 till 22:30**

*****
**Including extended Christmas
Market at Villa Bighi**

Tickets from
showshappening.com

Is-Suspett Raġonevoli

Spettur Jurgen Vella – Uffiċċju Legali

Suspett Raġonevoli

Fil-Kodiċi Kriminali tagħna, insibu diversi referenzi għat-terminu suspett raġonevoli, specjalment fejn jidħlu s-setgħat u dmirrijiet tal-Pulizija Eżekutiva, partikolarm fuq l-arrest u l-perkwizzizzjoni. Minkejja dan, il-Kodiċi ma jiddefinixx x'inhu suspett raġonevoli u x'inhuma ċ-ċirkustanzi li jagħmel dak is-suspett wieħed raġonevoli.

Tajeb jingħad li suspett mhuwiex prova iżda jfisser li hemm ċirkustanzi biżżejjed bieq dik l-indikazzjoni tkun waħda raġonevoli u mhux biss spekulattiva.

Setgħa ta' twaqqif u perkwiżizzjoni

Is-setgħa ta' twaqqif u perkwiżizzjoni mogħtija lil kull ufficjal tal-Pulizija toħrog minn artiklu 351(1) tal-Kodiċi Kriminali. L-artiklu tal-liġi jgħid is-segwenti: "Ufficijal tal-Pulizija jista', f'post pubbliku jew f'post accċessibbli għall-pubbliku wkoll bi ħlas, jipperkiżżixxi kull persuna jew vettura, jekk ikollu suspett raġonevoli li l-perkwizzizzjoni tista' tikxf il-pussess ta' affarrijiet li huma projbiti, misruqa jew akkwistati permezz ta' reat ikun liema jkun, jew li jistgħu jiġi użati jew li setgħu ġew użati bieq isir xi reat."

X'jikkostitwixxi suspett raġonevoli?

Suspett raġonevoli huwa oġġettivament suspett ġustifikabbi bbażat fuq fatti spċifici jew ċirkostanzi li jiġiġustifikaw it-twaqqif u perkwiżizzjoni fuq il-persuna u/jew tfittixja ġo vettura li jkun maħsub li hi involuta fil-kommissjoni ta' reat f'dak il-ħin partikolari.

Suspett raġonevoli jippresupponi l-eżistenza ta' fatti jew informazzjoni tali li jissodisfa li osservatur oġġettiv li l-persuna konċernata setgħet ikkommiett reat. Sabiex is-suspett ikun wieħed raġonevoli, dak is-suspett irid jissodisa żewġ testijiet. Dak suġġettiv li jikkonsisti s-suspett ta' dak l-uffičjal li jkoll waqt li qed jeżercita l-arrest, u dak oġġettiv, dak li persuna oġġettiva, raġonevolment tasal, abbażi tal-fatti jew ċirkostanzi, għal dak li jkun qed jissuspetta l-uffičjal tal-Pulizija. Il-grad ta' prova sabiex jaġħmel dak is-suspett wieħed raġonevoli u oġġettiv, huwa aktar baxx minn dak rikjest għal dak imsejja ġi-ħad il-grad tal-prima facie. Dan għaliex il-grad tal-aħħar irid ikun msejjes fuq provi ammissibbi filwaqt li bieq ikun hemm suspett raġonevoli, dawk il-provi mhumix neċċessarjament rikjesti f'dak il-lument.

Hemm diversi fatturi li ufficjal tal-Pulizija jista' jistrieh fuqhom sakemm huwa raġonevolment jemmen fihom. Informazzjoni kkommunikata minn fuq ir-radio tal-Kamra tal-Kontroll, *hearsay*, jew informazzjoni anonima, liema informazzjoni tkun taqbel ma' xi deskrizzjoni ta' persuna mfitxxija, huma suffiċċienti sabiex dak is-suspett ikun wieħed raġonevoli, għalkemm fuq l-aħħar żewġ eżempji għandha dejjem tintuża l-kawtela u tali informazzjoni

għandha tiġi kkollaborata ma' ċirkostanzi oħrajn. Minkejja dan, sempliċiment struzzjonijiet m'għand superjuri waħedhom, mhumiex suffiċċenti sabiex dak is-suspett ikun wieħed raġonevoli.

Ġurisprudenza

Fil-ġurisprudenza tagħna nsibu diversi sentenzi fuq dan is-suġġett, b'mod partikolari dawk mogħtija mill-Qrati Kostituzzjonali sabiex jistħarrgu jekk arrest kienx wieħed validu jew jiksir id-drittijiet fundamentali tal-individwu.

Fid-deċiżjoni *Tonio Vella vs. il-Kummissarju et.[1]*, intqal illi: *Il-Pulizija għandha d-dover li tagħmel użu raġonevoli mis-sorsi ta' informazzjoni li jkunu disponibbli għaliha għaliex jekk titraskura li tagħmel dan, is-suspett ikun jista' jiġi meajus li ma kienx wieħed raġonevoli. Mill-banda l-oħra, il-pulizija mhix rikuesta li taġixxi biss u unikament fuq provi li jkunu strettamente ammissibbli f'qorti. Huwa suffiċċienti għall-pulizija li taġixxi fuq tali informazzjoni li bniedem prudenti raġonevolment jaċċetta fil-filkors ordinjaru tal-ħajja. Il-pulizija tista' tarresta fuq suspett raġonevoli u m'għandhiex bżonn li qabel tarresta jkollha provi legali prima facie tar-reat.*

F'sentenza oħra, *Darryl Luke Borg vs. il-Kummissarju et.[2]*, il-Qorti stqarret illi in kwantu għas-suspett raġonevoli meħtieg skont il-liġi, il-kriterju tar-raġonevolezza huwa wieħed oġġettiv. Suspett raġonevoli jippresupponi l-eżistenza ta' fatti jew informazzjoni tali li jissodisfa lill-observatur oġġettiv li l-persuna konċernata setgħet ikkommiett reat. L-istat irid jipprovidi tal-inqas xi fatti jew informazzjoni kapaci li jissodisfa lill-Qorti li l-persuna arrestata kienet raġonevolment suspettata li kkommiett ir-reat. Il-Qorti qalet: "Dak li jista' jitqies raġonevoli jiddependi miċ-ċirkustanzi tal-każ. Il-linja li tissepara l-każżejjiet fejn is-suspett ma jkunx sufficientement fondat fuq fatti oġġettivi minn dawk il-każżejjiet fejn is-suspett ikun hekk sufficientement fondat tista' tkun waħda rqqa."

Konklużjoni

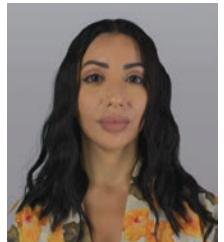
Wieħed għandu jżomm f'moħħu li sabiex is-suspett ikun wieħed raġonevoli, tali suspect ma jridx jissodisfa biss lil dak l-uffičjal tal-Pulizija li jkun qed jeżercita l-arrest u/jew perkwiżizzjoni iżda wkoll lill-observatur oġġettiv li l-persuna konċernata setgħet ikkommiett reat. Huwa importanti li suspett raġonevoli jrid jissusti tul il-ħin kollu tal-arrest u cioè, ikun jeħtieg li dak is-suspett ikompli jissusisti għall-perjodu kollu li l-persuna ddum miżmuma taħt arrest.

[1] *Tonio Vella vs Kummissarju tal-Pulizija et., Qorti Kostituzzjonali, 5 t'April 1991*

[2] *Darryl Luke Borg vs Kummissarju tal-Pulizija et., Qorti Kostituzzjonali, 29 ta' Mejju 2015*

L-istress fuq il-post tax-xogħol

Minn Dr. Charlene Tonna
- MI Room

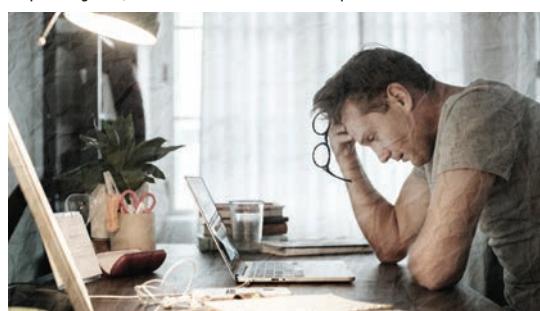
Kull min qatt kelly impjieg, f'xi ħin ħass il-pressjoni ta' stress relatat max-xogħol. Kwalunkwe xogħol jista'jkollu elementi stressanti, anki jekk thobba dak li tagħmel. Fi żmien qasir, tista' tesperjenza pressjoni biex tissodisfa skadenza jew biex tissodisfa obbligu ta' sfida. Iżda meta l-istress tax-xogħol isir kroniku, jista' jkun ta' ħsara kemm għas-saħħha fizika kif ukoll għal dik emozzjonali. Mhux dejjem tista' tevita t-tensionijiet li jseħħu fuq ix-xogħol. Madankollu tista' tieħu passi biex timmaniġġja l-istress.

Čerti fatturi għandhom it-tendenza li jmorru id f'id mal-istress relatat max-xogħol. Xi fatturi ta' stress komuni fuq il-post tax-xogħol huma:

- Salarji baxxi u tagħbi ja ta' xogħol eċċessiv.
- Ffit opportunitajiet għal tkabbir jew awanz.
- Xogħol li mhuwiex impenjattiv jew ta' sfida.
- Nuqqas ta' appoġġ soċjali.
- Li ma jkollokx kontroll bizzżejjed fuq deċiżjonijiet relatati max-xogħol.
- Domandi kunfliġġenti jew aspettattivi ta' prestazzjoni mhux čari.

L-istress relatat max-xogħol ma jisparixxix meta tmur id-dar wara ġurnata xogħol. Meta l-istress jippersisti, jista' jkollok effett fuq is-saħħha u l-benesseru tiegħek.

Ambjent tax-xogħol stressanti jista' jikkontribwixxi għal problemi bħal uqigh ta' ras, uqigh fl-istonku, disturbi fl-irqad, temperament qasir u diffikultà biex tikkonċentra. Stress kroniku jista' jirriżulta f'ansjetà, nuqqas ta' rqad, pressjoni tad-demm għolja u sistema immunitarja mdgħajfa. Jista' wkoll jikkontribwixxi għal kundizzjonijiet ta' saħħha bħal dipressjoni, obeżitħ u mard tal-qalb.

X'tista tagħmel biex timmaniġġja l-istress?

- Żomm ġurnal għal ġimġha jew tnejn biex tiddentifika liema sitwazzjonijiet joħolqu l-aktar stress u kif inti qiegħed tirrispondi għalihom. Irregista l-ħsibijiet, is-sentimenti, inkluži n-nies u c-ċirkostanzi involuti, l-ambjent fiziku, u kif irreagixxejt.
- Mur mixja. Ibda għamel eżerċizzju fiziku, imqar tletin minuta kuljum.
- Kul tajjeb. Minflok ma tipprova tiġġieled l-istress bil-fast food, kafé jew alkoħol, agħmel l-almu tiegħek biex tagħmel għażiex tajjin tal-ħalli.
- Agħmel ukoll ħin għal passatempi u attivitajiet favoriti.

Li jkollok biżżejjed irraqd ta' kwalità tajba huwa importanti wkoll għal kontroll effettiv tal-istress. Ibni drawwiet ta' rqad b'saħħiħom billi tillimita l-konsum tal-kaffeina tiegħek tard fil-ġurnata u timminimizza attivitajiet stimulant, bħall-użu tal-komputer u tat-televiżjoni, billej.

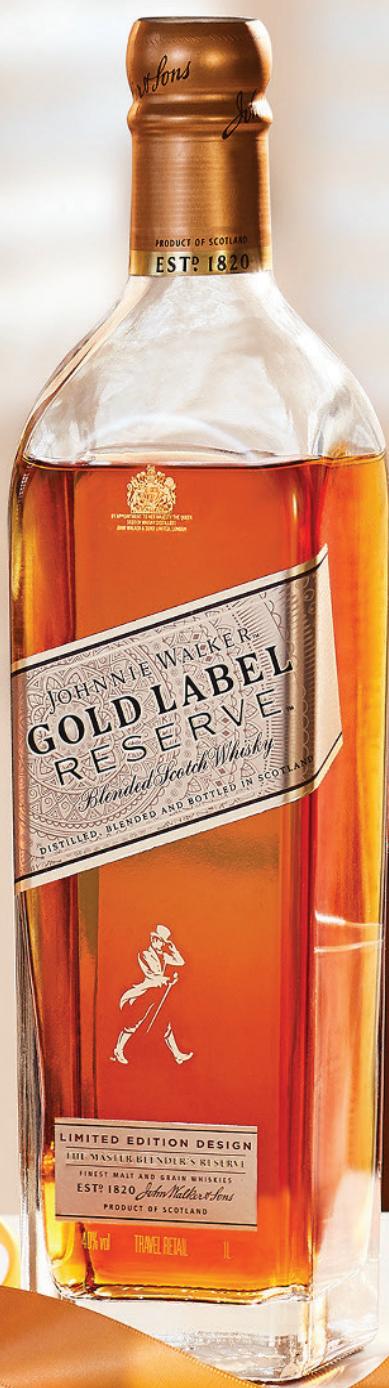
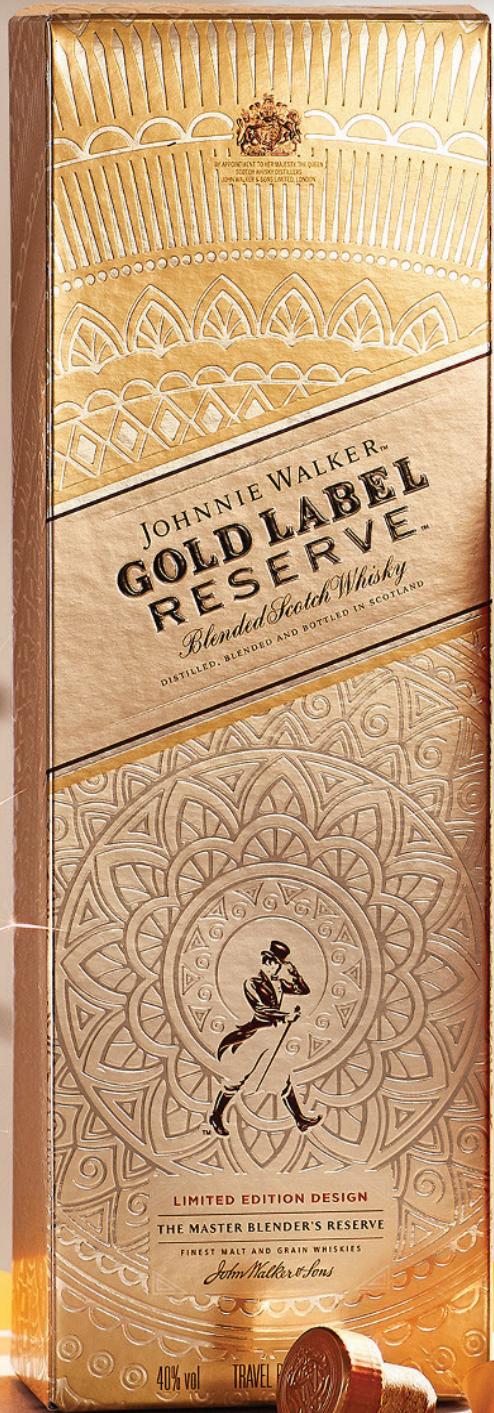
Stabbilixxi konfini. Fid-dinja digitali tal-lum, huwa faċċi li thoss pressjoni biex tkun disponibbi 24 siegħha kuljum. Stabbilixxi xi konfini tax-xogħol u l-ħajja għalik innifsek. Dan jista' jfisser li tagħmel regola li ma tiċċekkja imejl mid-dar filgħaxja, jew ma tweġibx it-telefon waqt il-ikel.

Meta jkun possibbli, hu l-ħin biex tirrilassa sabiex terġa' lura għax-xogħol thossok imsaħħa mill-ġdid u lest biex tagħmel l-aħjar tiegħek. Tgħalliem kif tirrilassa.

Tkellem mas-superjuri tiegħek. Is-saħħha tal-impjegati hija marbuta mal-produttività fuq ix-xogħol, għalhekk l-imġħalleem tiegħek għandu joħloq ambjent tax-xogħol li jippromwovi l-benesseru tal-impjegati.

Finalment, jekk tkompli thossok meghħlub mill-istress tax-xogħol, tkellem ma' psikologu, li jista' jgħinek timmaniġġja aħjar l-istress u tibdel imġieba hażina għas-saħħha.

JOHNNIE WALKER

M. DEMAJO
(Wines & Spirits) Ltd.

drinkawaremalta.com
for the facts

Kif nista' ngħin membri tal-familja jifhmu l-ħajja fil-Korp

Employee Support Programme Unit

Li tkun membru tal-familja ta' uffiċċial fil-Korp tal-Pulizija jaf għal xi wħud tkun esperjenza diffiċċli. Dan għaliex kull membru tal-familja jrid jidra l-kundizzjonijiet tax-xogħol fosthom il-ħinijiet twal u xiftijiet inkluż ħdud u festi. Ĝħaldaqstant, il-familja trid tippjana sew biex tlaħhaq mal-impenji personali tagħha.

Ikun hemm drabi wkoll, fejn possibbilment ikun hemm bidla fl-attitudni u l-imġiba tal-uffiċċial riżultat tal-esperjenzi fuq il-post tax-xogħol. Waqt li jwettqu dmirijiet, uffiċċiali tal-pulizija jridu jkunu analitici u assertivi, li tista' twassal għal konfliett jekk din l-attitudni tintuża wkoll id-dar. Ĝħaldaqstant uffiċċiali għandhom jippruvaw joqogħdu attenti biex ma jgħibx ruħhom bħala pulizija meta jkunu d-dar mal-familjari tagħhom.

Ix-xogħol ta' pulizija huwa diffiċċli biex tispiegah lil tal-familja u tfehma għax id-dmirijiet ħafna drabi huma iktar ikkomplikati milli jidhru, għax hemm l-element emozzjonali li diffiċċli tispiegah. Pereżempju jekk xi ħadd mar fuq il-post tal-inċident probabbli jkollu jiffaċċja lill-familjar tal-vittma appartili kull sitwazzjoni ha tqanqal emozzjonijiet personali wkoll. Ix-xogħol tal-pulizija jaf ikun wieħed stressanti u hemm riskju ta' periklu, u xi drabi l-familjari jithallew jesperjenzaw l-ansjetà u l-biża' waħedhom.

Ĝħaldaqstant, li ssib mod kif tipprova tieħem ffit aħjar id-dmirijiet li tesperjenza ta' kuljum tgħin biex ittaffu ffit mill-inkwiet li jesperjenzaw il-familjari, tnaqqas l-istress minn fuqhom u ttejjeb ir-relazzjonijiet tiegħek magħħom.

Dawn huma ffit punti li tista' tiddiskuti ma' tal-familja biex jifhmu ffit aħjar ix-xogħol li twettqu.

- Żomm komunikazzjoni regolari u ħeġġegħ lil tal-familja jaqsmu xi mistoqsijiet jew ħsibijiet li jista' jkollhom.
- Għin lil tal-familja jifhmu l-isfidi u r-riski assoċċjati max-xogħol tiegħek.
- Serraħ ras tal-familja li tieħdu ħafna prekawżjonijiet u taħriġ biex tinforzaw is-saħħha u s-sigurtà waqt li taqdu dmirijietkom.
- Spjega lil tal-familja ġurnata tipika fuq ix-xogħol, inkluż ir-responsabbiltajiet, regoli u proċeduri li taħdmu bihom.
- Aqsam ffit esperjenzi ħelwin u pozittivi biex ittaffu ffit min-negattività li ħafna drabi tixxandar fil-midja.
- Stieden lil tal-familja biex jattendu għall-aktivitajiet organizzati mill-Korp.

• Meta ma tkunx xogħol, prova tkellem fuq affarijiet varji mhux biss relatati mal-Korp tal-Pulizija. Tista' tiprova tfakkar lilek innifsek li inti d-dar għandek rwoli oħra bħal li inti r-raġel jew il-mara, it-tifel jew it-tifla, il-missier jew l-omm, in-neputi jew n-neputija u l-ħabib jew ħabiba.

• Ftakar li tal-familja jridu ż-żmien sakemm jifhmu u jaċċettaw ir-realtajiet tax-xogħol tagħkom.

Dawn il-punti jgħinu lill-membri tal-familja jifhmu ftit aħjar fiex jikkonsisti x-xogħol u l-istress li wieħed jesperjenza waqt il-ħin tax-xogħol u għaldaqstant ikunu jistgħu jappoġġjawkom aħjar. Dan il-proċess mhuwiex faċċi imma huwa proċess effettiv biex ir-relazzjonijiet ma' tal-familja jiġi. Dan għaliex meta l-bniedem jifhem, it-tendenza hi li l-ansjetà tonqos u allura tonqos ukoll it-tensijni f'ħajnejna.

Li jkollna relazzjonijiet b'saħħithom huwa importanti ħafna u xi kultant ma nagħtuhomx l-importanza li jeħtieġu.

Tista' tkun ta' beneficiċju li tqattgħu ħin ma' pulizija oħra u l-familjari tagħhom, biex l-membri tal-familja jkunu jistgħu jaqsmu l-esperjenzi simili ma' xulxin. Dan huwa proċess li jirrikjedi ħafna paċenzja u dedikazzjoni. Agħtu widen għall-ħsibijiet u l-emozzjonijiet ta' xulxin u ibqgħu investu b'mod konsistenti fir-relazzjonijiet tagħkom.

Jekk il-komunikazzjoni tibqa' sfida jew jekk tal-familja qed jinkwetaw u jbatu biex jidraw l-istress li jgħi meiegħu x-xogħol fil-Korp, nistiednek tfitteż l-għajnejn Professional Support Programme (ESP) biex tiddiskuti u tesplora metodi differenti ta' kif tista' tgħix aħjar din is-sitwazzjoni. Tista' ċċempel l-ESP fuq it-telefond 2200 1210 jew tibgħat imej lu fuq esp@opmgov.mt. Jekk tixtieq iktar informazzjoni fuq is-servizz tista' wkoll iżżur is-sit elettroniku www.esp.gov.mt

How common are explosive precursors?

Explosive precursors are substances or chemicals that can be used to manufacture explosives. These precursor materials typically have properties that make them suitable for use in the synthesis of explosive compounds. But how accessible are these chemicals really?

Everyday products may contain traces of such chemicals, which is acceptable so long as the threshold limit is not exceeded. Here are a few examples.

Nitric Acid (Content Limit 3% by weight)

Nitric Acid is a versatile chemical used in many industries including medicinal, precious metals and for the manufacturing of dyes and plastics. However, its use in household activities is limited to fertilizers. Its legitimate use for non-professionals is limited, so there is little reason to have this chemical at home!

Hydrogen Peroxide (Content Limit 12% by weight)

A common household chemical is Hydrogen Peroxide. It is a very important bleaching agent in hair dyes and has medicinal uses as a disinfectant. Do not worry! Chances are that your peroxide bottle does not exceed the content limit. 12% corresponds to 40 Volume, which is the most concentrated form that is available to the public.

Sulfuric Acid (Content Limit 15% by weight)

Sulfuric acid is an important chemical in industry. Use at home is sufficiently low that it is rare to find a bottle of sulfuric acid around the house. It can be used for cleaning and disinfecting, but because of its oxidative nature, it is avoided for use by the public. You may have seen it being marketed as a drain cleaner or pool disinfectant. However, this chemical should only be handled by professionals.

Nitromethane (Content Limit 16% by weight)

If you are a fan of RC racing, then you must be familiar with nitromethane where it is used in concentrations close to 100%. If you are a hobbyist, you are not allowed to purchase or use this fuel for this application. The use of nitromethane above 16% by weight is limited to professionals only.

Ammonium Nitrate (Content Limit 16% by weight)

Ammonium nitrate is used by farmers and gardeners for its fertilizing properties. Whilst farmers are considered professionals, if you are into gardening and make use of ammonium nitrate daily, take care to ensure that the content limit is not exceeded.

Chlorates and Perchlorates of Potassium & Sodium (Content Limit 40% by weight)

These chemicals are usually found in small amounts in various items, including medicines, emergency flares, air bags, cosmetics, and herbicides. They are usually found available to the public as part of a mixture of chemicals rather than as individual chemicals.

Any doubts you may have concerning these precursors should be reported to the Malta Police Force which is the National Contact Point established under this regulation by calling the Crime Stop Number (119). It is advisable to opt for a "better safe than sorry" approach. Therefore, if you notice any suspicious transactions or any other suspicious activity, contact the Police Force without hesitation.

Aside from the restricted precursors, there are also reportable precursors which whilst being available for use by the public, any suspicious activity concerning these items should also be reported immediately to the Malta Police Force.

For any other questions concerning the regulation, feel free to check out this information page or contact us at rad@mccaa.org.mt and via phone at + 356 23952000.

MCCAA

MALTA COMPETITION AND
CONSUMER AFFAIRS AUTHORITY

Dan huwa avviż bi ħlas.

AKTAR FAČLI GħALIK

MAKING IT EASIER

Dawn huma l-oġġetti li tista' tieħu fir-Roadshow Truck

These are the items you can take to the Roadshow Truck.

Hwejjeg
Clothes

Plastik
Plastic

Metall
Metal

Żejt tat-tisjir
Cooking oil

Bozoz u tubi
Light bulbs &
neon tubes

Važetti u
fliexken tal-ħiegħ
Glass bottles & jars

Karta u kartun
Paper & cardboard

Batteriji żgħar
Household
batteries

Basktijiet u žrabben
Bags & shoes

Polystyrene

Borom u taġnijiet
Pots & pans

Apparat elettroniku
żgħir
Small electronic
devices

Żebgħha u solventi
Paints & solvents

Bottijiet tal-ispray
Aerosol sprays

Introducing ROSE by SIG SAUER.

Introducing ROSE by SIG SAUER. Developed in collaboration with World Champion Lena Miculek, ROSE was created to encourage and inspire women to take up shooting sports through education and training.

The ROSE kit includes a special edition optic-ready P365XL pistol in 9x19mm that takes 12-round capacity magazines, a custom ROSE Vaultek lockable storage case and other valuable accessories.

The ROSE video training series guides you from your first time holding a pistol all the way to your first time at a range, while the ROSE online community supports you to become a confident and comfortable shooter.

SIG SAUER'S P365 range of compact pistols comprises several models in various sizes. The P365 is currently the top-selling pistol in the US. Follow us on Facebook LSB Armoury for regular updates.

LOCK, STOCK & BARREL Armoury
Phoenix Business Centre, 23, Triq il-Blata I-Kahla, Santa Venera SVR 9022, Malta
Tel: 2148 0118 • Mob: 9947 1091 / 7906 0129
e-mail: info@lsb-malta.com • web: www.lsb-malta.com

Esperjenza Missjunarja... ...esperjenza li tibdillek ħajtek

RPC 3061 Simon Marshall

Ta' 18-il sena dħalt fil-Korp tal-Pulizija u wara 29 sena nservi f'diversi distretti kif ukoll skwadri bħall-SAG u RIU, il-hajra li nibqa' nilbes l-uniformi kienet għadha hemm u għal dawn l-aħħar kważi 8 snin ilni inservi bħala RPC. Il-ġibda lejn il-missjoni kienet minn meta kont żgħir, naqra, nara u naffaxxina ruħi, meta mbagħad wasalt fl-ċ-ċetċa ta' 51 sena u ddeċidejt li nara biss, mhux ha nagħmel differenza. Kien propju hawn meta ddeċidejt li niddedika ruħi għall-missjoni.

Illum jien leader ma' Mission4Changes u xtaqt naqsam magħkom il-passjoni kbira li għandi għall-missjoni bit-tama li anke nħajjar lil xi ħadd jew forsi hemm minnkom li għandkom tfal jew xi familjari u ħbieb li wrew xi xewqa jew ħajra lejn din l-esperjenza.

Għalija kollox beda fil-kontinent Afrikan, propju ġewwa l-Gambia, fejn rajt faqar kbir. Nammetti li avolja tkun rajt forsi fuq mezzi ta' komunikazzjoni jew ritratti, meta tara b'għajnejk u tmiss b'idejk, dik hija stampa oħra. Pero jkoll nammetti li wara l-ewwel esperjenza iktar ħassejt enerġija kbira biex ngħin u ridt nagħmel aktar.

It-tieni darba mort l-Indja, bil-vjaġġ jibda f'post jismu Jhansi. F'dan il-post morna fl-orfanatru ta' San Ġuda, fejn jinżammu tfal

abbandunati ta' etajiet differenti. Dawn it-tfal jinżammu taħt il-kura u l-għożżea kbira tas-Sorijiet Ulied il-Qalb ta' Ĝesù.

F'Jhansi Itqajt ma' każijiet xokkanti bħal dak ta' tarbija ta' twelid, li litteralment giet mormija fiż-żibek, u anke tpoġġiet ġebla fuq sider it-tarbija sabiex din tifga u tmut. B'xorti tajba t-tarbija li kien tifel, instab u baqa' ħaj. Sfortunatament it-tifel ibati minn mard respiratorju għaliex laħqet saritlu ħafna ħsara. Tarbija oħra li rajt kienet twaddbet barra u giet attakkata min-nemel li ħallew marki fuq wiċċi it-tarbija. Tifla oħra ta' 9 snin, nieqsa mid-dawl giet abbandunata fit-toroq waħedha. Tifel minnhom twaddab minn fuq pont għax twieled b'diżabilità f'idejh. Dawn huma ftit mill-ħafna każijiet li għexna f'Jhansi.

Interessanti hu li fuq in-naħha ta' barra tal-istitut hemm bieba għal kamra li qiegħda apposta fejn jistgħu jithallew trabi minflok jintremew. Meta tarbija titpoġġa hawn, it-tarbija tinżel f'post sigur u jindaqq alarm ġħall-attenzjoni tas-sorijiet.

Fit-tielet mawra tiegħi fil-missjoni mort post ieħor li kien jismu Umsning, fin-naħha ta' fuq tal-Indja. Hemmhekk iltqajna ma' Sister Lilian li taħdem mingħajr waqfien f'dan il-post. Ħafna mid-djar tagħhom jekk tista' ssejħilhom hekk, huma magħmula mit-tiben, zkuk u tajn, bla dawl u bla ilma. Dar partikolari li impressjonatni kienet dar taz-żukk fejn kien hemm l-omm iżżomm tarbija, li kienet tidher kważi bla ħajja bid-denli li kellha. ġewwa kien hemm ħuġġieġa żgħira taqbad sabiex ikun hemm ftit tas-sħana, iżda ovvjament kien hemm ħafna duħħan. L-aċċess għall-kura medika f'dan il-villaġġ huwa diffiċċi u ftit huma dawk li jistgħu jħallsu għaliha. Għaddejna l-lejl f'dan il-villaġġ, fejn irraqadna ġo dar żgħira li fiha tgħix Sister Lilian u 4 tfajliet orfni. Dar mingħajr kumditajiet, fejn f'din il-parti tal-Indja tagħmel il-kesha u ftit li xejn għandhom teknoloġija biex iżzommu l-post sħun.

F'postijiet oħra rajna djar magħmula minn pjanci tal-laned taż-żejt, tfal żgħar hafjiin u bi ffit ħwejjeg imqattgħa fuqhom, li jidhru sew li huma neqsin mill-ikel u kull tip ta' kura medika. Iltqajna ma' tfal li jorqdu b'kutra waħda fuq sodod mingħajr saqqijiet u mħadex u li jibat l-kesha matul il-lejl. Matul il-ġurnata t-tfal jilagħbu b'dak li jsibu għax lanqas biss jimmagħinaw li xi darba jkollhom xi ġugarell sabiħ.

F'post remot ieħor iltqajna ma' ġuvni b'diżabilità li jgħidulha spina bifida u li jgħix f'għorfa żgħira ma' ommu u membri oħra tal-familja. Dan il-ġuvni nghata siġġu tar-roti mill-Mission4Changes. Ommu, mara anżjana u m'għandhiex is-saħħha biex tieħu ħsiebu u lanqas il-meżzi finanzjari biex ittih il-kura li għandu bżonn.

Kull esperjenza li niltaqa' magħha ġġibli dieqa kbira f'qalbi għax ninduna kemm għandna għax nirringrazzjaw lil Alla għal dak kollu li jipprovdilna.

Il-volontarjat illum sar parti minn ħajti u nixtieq inkompli naħdem għal dan il-ġhan. Kull tip ta' għajjnuna mill-pubbliku inġenerali tgħin biex dawn it-tfal u dawk li jieħdu ħsiebhom jgħixu ħajja b'anqas tbatija, b'ċans ta' futur aħjar u b'dinjità.

Dejjem jiġi f'moħħi dak li qalet Madre Theresa, "Jekk ma tistax titma mitt persuna, itma mqar persuna waħda".

Is-sena d-dieħla fl-2024 ħa nagħmlu esperjenzi fl-Indja u għall-ewwel darba fil-Perù. Min jixtieq li jagħmel esperjenzi simili, jista' jikkuntattjan għal aktar informazzjoni. Dawk li għal xi raġuni ma jistgħux isiefru, xorta jsir ħafna xogħol lokalment ma' diversi għaqdiet u NGOs oħrajn. Kull għajjnuna hi apprezzata.

Emmuni meta ngħidilkom li xogħol tal-missjoni ma jgħibx differenza biss lil min jirċevi, imma anki lil min ikun qed jagħmlu.

Minn Steve Spiteri
– Viċi President

Sena impenjattiva iktar mis-soltu

It-tieni ftehim settorjali ġie iffirmat. M'iniex ser nidħol fid-dettall fuq kull ma fih dan il-ftehim, għal dan hemm Ċirkolari numru 7/2023 u jispjega tajjeb il-kontenut, pero ma nistax ma nikku minnha. Għalkemm kulħadd għandu l-opinjoni tiegħu dan il-ftehim settorjali neħha ċertu differenzi li saru tul iż-żmien. Il-famuża Special Duty Allowance (SDA) se tieqaf fl-aħħar ta' din is-sena. Kulħadd jaf kemm iġgħebbdet din l-ispecial duty allowance u spicċajna li d-distrett, PAs u xi postijet minimi oħra li ma kinux intitolati għaliha. Żgur li kulħadd għandu xi tip ta' 'Special Duty' fix-xogħol tiegħu. Weġġgħat bieżżejjed nies u allura ġie miftiehem li din l-allowance se tiġi abolita fl-aħħar ta' din is-sena.

Din is-sena kienet it-tmien sena minn mindu ġejna rregistrati bħala Union. Għall-okkażjoni organizzajna wkoll il-ftu uffiċċiali tal-uffiċċċu tagħna li bħalma ħafna minnkom jafu, qiegħed fejn il-garage tal-Pulizija. Kellna wkoll open week għall-membri tagħna fejn bħala kumitat centrali flimkien max-shopstewards qbilna li nagħtu xi ħaġa lura lill-membri tagħna bħala apprezzament tal-lealtà tagħkom. Fil-fatt, tajna set earpods lill-membri tagħna li ngħabru waqt l-open week.

Bħala Viċi President kif ukoll f'isem il-President, il-kumitat centrali u x-shopstewards tal-Police Officers Union nawguraw il-festi t-tajba lilkom kollha u lill-familji tagħkom. Nawgurawlkom sena ġidha mimlija saħħa u dak kollu li tixtieq qalbkom. Awguri.

**NO.1 Global
NEV Maker**

bydauto.mt

**LEADING
THE CHARGE**

 PEUGEOT
NEW E-2008
ALL-ELECTRIC

Michael Attard Ltd, National Road, Blata l-Bajda
T. 21238854 M. 79406607 info@michaelattard.com peugeot.com.mt

2133 5521 - 2133 0147
info@medcomms.com.mt

 FIND US ON FACEBOOK
GARMIN MALTA
garminmalta.com

GARMIN
DriveSmart 76 MT-D

Professionals since 1972

High technology WIRELESS alarm systems

Established 1972

Address: 185 Rue D'Argens, Msida MSD 1360, Malta.
Tel: 21330200 / 21311683
Fax: 21343908
E-mail: sales@pincottsecurity.com
Website: www.pincottsecurity.com

Pagna Sportiva

Minn Ps794

Gilbert Lia

Malta Police Internal Football League 2023

Ingħata bidu għal-League intern tant mistenni u akkanit bejn id-distretti u t-taqsimiet tal-Korp. Wara li fl-ewwel edizzjoni li ntemmet bir-rebħa tat-team tal-RIU 1, f'din l-edizzjoni ser ikun hemm diversi timijiet li ser jagħmlu minn kollo sabiex jegħiblu lič-champions u b'hekk jerbh u t-titlu rispettiv. Il-Kumitat Sportiv jawgura r-risq lil kulħadd f'dan l-avveniment.

MESA Presentation Awards 2023

Matul is-sena 2023, id-diversi attivitajiet organizzati mill-MESA (Malta Employees Sports Association) li membri tal-Korp jipparteċipaw fihom, wassal għal riżultati ferm pożittivi. Wara ħafna snin neqsin milli jipparteċipaw, it-team tal-Basketball ħa sehem f'tournament 3 vs 3 ġewwa l-Kumpless Sportiv ġewwa l-Università ta' Malta fl-Imsida u kisbu t-tieni post f'dan it-tournament. Fid-dixxiplina tal-football, it-team tal-5-a-side ukoll temmew staġun mill-aqwa wara li spicċaw fit-tieni post fil-league li seħħi ġewwa l-Melita Grounds, f'Pembroke. L-istess suċċess kisbu diversi membri fid-dixxiplina tal-atletika.

Ta' dan kollu, dawn il-membri ġew ippremjati f'serata u ġew ippreżentati tazzi u medalji lil dawn il-membri rispettivi. Il-Kumitat Sportiv jixtieq jirringazzja lil kull minn ħa sehem u kien membru f'dawn it-teamijiet rispettivi, kif ukoll jirringazzja lill-Kummissarju tal-Pulizija, is-Sur Angelo Gafà li dejjem wera s-support u l-ghajjnuna sabiex dan kollu jseħħi.

Konklużjoni tas-sena 2023 u riflessjoni minn Ps 794 Gilbert Lia

Bħal kull sena, ħafna attivitajiet seħħew u l-Kumitat Sportiv innota li qed ikun hemm interessa akbar f'diversi dixxiplini sportivi. Minn dejjem kien l-għan tagħna li naraw il-membri tal-Korp li ma jiqfux mill-attivitajiet sportivi u jibqgħu attivi. Fuq nota personali, jien ilni membru fil-Korp għal dawn l-aħħar 23 sena u niftakar żmien fejn minħabba eż-żejt tax-xogħol, l-isports kien diffiċċi ħafna biex tipprattikkah. Biss, iż-żminijiet jinbidlu u anke l-mentalità. Aħna bħala membri tal-kumitat sportiv naħdmu u nirsistu sabiex dak li aħna ma stajniex nagħmlu qabel, ikun possibbli li jseħħi għal ħaddieħor. B'hekk nittama li kull min huwa sportiv, ma jitlifx dan l-interess u nħegħġu lil min waqaf minn xi dixxiplini biex jerġa' jipprova jipprattika jew anke jidba xi ħaġa ġidla. Fil-ħajja qatt mhu tard li tagħmel xi ħaġa speċjalment li twassal għall-ġid. Minn hawn f'isem il-Kumitat Sportiv nixtiequ nawguraw il-festi t-tajba lil kulħadd.

APPREZZAMENTI

mingħand il-komunità

· I would like to inform you that earlier today near the Kappara Service Station, we were involved in a bad car accident whereby this individual crashed into us and proceeded to make a big scene and if it were not for one of your off duty Police officer Daniel 2048 who stopped at the scene and who bravely did his utmost to calm this individual, we do not know what would have happened. Our sincere gratitude and praise goes towards this individual.

· I would like to thank the Spinola Police Station for the very good work that they do because of the very difficult locality that they work in. I would like to thank especially PC 1093 and PC 444 for all their efficiency and kindness. They are worthy for all honors.

· On behalf of my parents who earlier tonight were driving their car in Rabat which caught fire, we would like to thank the Police who came to assist and those who on the other end took our call. Thanks so much for your work its truly appreciated. Not all heroes wear capes, but you are our true heroes. Thank-you! Parents are well, they were seen at polyclinic and sent home.

· I am sending this email with heartfelt thanks. My daughter passed out through heatstroke and dehydration outside the parliament building. We received immediate assistance from the following officers: PS 143 Stephen Grech, PS 5 Luke Busuttil and PS 2091 Miriam Attard. They ensured that received water, cool fan and rest and we cannot be more grateful.

· I would like to commend the off-duty police officer PC 282 Adrian Mackay who chased and restrained a motorcyclist who hit and injured a pedestrian in Fgura.

· Nixtieq nirringazzja lill-Pulizija li jieħdu īsieb l-inħawi ta Marsalforn kollha speċjalment lil PC Gatt, PC Saliba, PC Cini u l-oħraji li nafhom minn wiċċhom imma ma nafx x'jismhom, wkoll lis-Surġenta Gaby ta kull għajjnuna li jagħtuni meta kelli bżonn. L-iktar li nixtieq nirringazzja lil PC Carm Gatt għax dejjem nibgħat ilu u anke jekk ikun leave dejjem jikkuntattjani lura u jipprova jgħini u dejjem solva l-problema.

· I wanted to write a positive review for the following officers of the Hamrun Police Station PC 93, PC 1529, PS 2416, PC 877 and PC 1444. They had been wonderful while they helped me retrieving my stolen phone. It was really an excellent service and the officers were compassionate and attentive.

ToyBeez

toybeez.com

Ph Borg Ltd.

FUEL & LPG SUPPLIER

We delivery Fuel and LPG to
Hotels ⚤ Domestic ⚤ Industrial ⚤ Farms ⚤ Yachts

WE FOCUS ON

- Timely delivery
- Excellent quality products
- 24/7 delivery service
- Flexible credit terms

... all of which are offered by our trained staff and well equipped vehicles*

PhBorg Ltd.

Joseph Yard, Triq il-Pringil, Wied il-Għasal, L/O Naxxar, NXR 6345

mob: 9949-1177 web: www.phborgltd.com email: info@phborgltd.com

EXPLORE THE UNDERWATER WORLD

MALTA NATIONAL
AQUARIUM

€3
DISCOUNT

MALTA NATIONAL AQUARIUM,
TRIQ IT-TRUNCIERA, QAWRA,
SAN PAWL IL-BAHAR SPB 1500
AQUARIUM.COM.MT

CoseCasa
creating homes together

Find our store in **Balzan** | Shop online cosecasa.com

[Facebook](#) [Instagram](#)

CARINI

Bathrooms & Tiles

435, St. Joseph High Road St. Venecia
tel: 21440202
floor tiles: 21482849
www.carinibathrooms.com

WHILST REFINING OUR CLASSICS

We innovate through experience,
understanding current trends & seasons.

Osborne
EST.1978
TAILORED CATERING

info@osborne caterers.com | 2142 3214

Malta Association of Retired Police Officers

Minn Martin Pace
– Assistent Segretarju

L-Ombudsman kelliż żjara ta' korteżija mill-Assocjazzjoni Maltija tal-Uffijali tal-Pulizija Irtirati (MARPO)

L-Ombudsman Parlamentari l-Imħallef Emeritus Joseph Zammit McKeon, iltaqa' mal-MARPO biex jiddiskutu diversi materji. Fil-bidu nett tal-laqgħa, l-Ombudsman esprima l-gratitudni tiegħu lejn l-uffiċċali tal-pulizija rtirati għas-servizz u l-impenn bla waqfien tagħhom lejn il-komunità tul il-karriera tagħhom. L-Ombudsman ha l-opportunità sabiex jelabora dwar il-ġurisdizzjoni tiegħu u enfasizza l-importanza ta' programmi ta' outreach.

Huwa saħaq dwar kemm huwa importanti li jkun hemm kuntatt dirett mal-assocjazzjonijiet, l-NGOs, u rappreżentanti minn setturi differenti li fil-fehma tiegħu għandhom irwoli kruċjali bhala l-partijiet interessati. Din il-hidma kollaborattiva tiżgura li b'mod adegwawt u xieraq jiġu rikonoxxuti u ndirizzati perspettivi u thassib differenti.

L-assocjazzjoni enfasizzat żewġ kwistjonijiet ewlenin. L-ewwel wahda hija dik dwar l-ghoti tal-medalji għal Servizz Twil u Effiċċenti. Huma esprimew ix-xewqa li ssir reviżjoni tar-regolamenti attwali. It-tieni kwistjoni li għejt diskussa kienet dik dwar il-pensjoni tas-servizz. Bħalissa uffiċċjal tal-pulizija jikkwalifika għal din il-pensjoni wara 25 sena servizz. Jekk dawn l-uffiċċali jaġħżlu li jaħdmu barra mill-Korp tal-Pulizija wara l-irtirar, il-pensjoni tagħhom ma tigħix affettwata. Madanakollu, jekk jiddeċiedu li jerġgħu jidħlu lura fil-Korp, il-pensjoni tagħhom tiġi sospiża. L-Ombudsman assigura lill-MARPO illi se jagħti konsiderazzjoni xierqa lill-kwistjonijiet li qajmu.

Għal din il-laqgħa attendew is-Sur Caruana - President, is-Sur Zammit - Segretarju, is-Sur Borda - Teżorier, u s-Sur Pace - Segretarju Eżekuttiv. L-Ombudsman kien akkumpanjat minn Dr Brian Said, Uffiċjal Investigatur u s-Sur Jurgen Cassar, Kap tal-Komunikazzjoni u r-Ričerka. (Ippublikat bil-permess tal-uffiċċju tal-Ombudsman 17/10/2023)

Budget 2024

Bħala parti mill-konsultazzjoni qabel il-Budget, il-MARPO bagħtet kopja tal-mozzjoni li kienet ghaddiet waqt il-laqgħa annwali tal-2023. Wara diversi snin u persważjoni din it-talba tagħna fl-ahħar għiet milquġha fuq l-ghoti tal-COLA, lil dawk il-membri li ghadhom taħt l-etta pensjonabbi u li ma jaħdmux. Parti mid-diskors tal-Budget minn paġna 20 jghid: "Sur President, se ndaħħlu miżura ġdidha għall-pensjonanti tas-servizz li jkunu għadhom ma laħqux l-etta tal-irtirar, u li la jaħdmu u lanqas jieħdu pensjoni tas-sigurtà soċjali. Dawn sal-lum ma jieħdu ebda židiet tal-gholi tal-ħajja, filwaqt li dawk li jaħdmu jew jieħdu pensjoni tas-sigurtà soċjali, jieħdu l-COLA. Għalhekk mis-sena d-dieħla 'l-quddiem dawn il-persuni se jibdew jirċievu bonus addizzjonali għall-gholi tal-ħajja ekwivalenti għa-ż-żieda shiha tal-gholi tal-ħajja. Dan il-bonus jibqa' jakkumula kull sena biż-żieda tal-gholi tal-ħajja sakemm il-persuna jew tibda taħdem, inkella tibda tieħu xi pensjoni jew benefiċċju tas-sigurtà soċjali. Fl-istess hin xorta jibqa' jithallas anke meta jiġi dan bir-rata kif tkun akkumulat sa dakinhar".

Pensjonanti li twieldu qabel is-sena 1962

Dawk li twieldu qabel kellhom garanzija ta' żieda għall-gholi tal-ħajja biss, filwaqt li dawk li twieldu wara, dahal mekkaniżmu fil-liġi sabiex kull sena jiżdiedu b'persentagg li 70% tiegħu huwa bbażat fuq iż-żieda fil-pagi u 30% fuq iż-żieda fl-inflazzjoni. Mis-sena d-dieħla l-istess mekkaniżmu li digħi japplika għal dawk li twieldu fl-1962 jew wara, se jkun japplika wkoll għall-pensjonanti li twieldu qabel.

Midalja għal Servizz Twil u Effiċċenti

Il-MARPO tifrah lill-uffiċjali u membri rtirati kollha tal-Korp li nhar l-14 ta' Novembru 2023 ingħataw il-midalja / clasp. Il-kriterji tal-ghoti tal-midalja għal servizz twil u effiċċenti tinsab fuq l-aġenda tagħna u kellna laqgħa oħra skedata mas-Segretarju Parlamentari Dr Andy Ellul nhar l-24 ta' Novembru 2023. Għandna fiduċja li naslu, żgur mhux prokrastinazzjoni min-naħha tagħna, u nżommukom aġġornati. Inheġġu lill-membri rtirati, sabiex japplikaw ħalli jingħataw il-midalja jew clasp, skont iċ-ċirkustanzi u kriterja, speċjalment dawk li telqu f'dawn l-aħħar snin. Min isib diffikultà jkellimna.

Čerimonji ta' Tifkira

Il-Ħadd 5 u l-Ğimgħa 17 ta' Novembru 2023 attendejna għaż-ċerimonji ta' tifkira tal-membri li ghaddew għal-hajja ta' dejjem fuq l-oqbra. Ipparteċipajna wkoll f'Jum it-Tifkira ta' nhar il-Ħadd 12 ta' Novembru 2023. Il-membri tagħna li jidhru fir-ritratt hadu sehem, fuq mil-lemin ex-Supt Abraham Zammit, ex-PS Anthony Cuschieri, ex-AC Stephen Mallia, ex-PS Ivan Bartolo u ex-PS John Mizzi. Minn isfel ex-PS Alfred Attard, ex-PS Paul Ellul, ex-PS Joseph Borda, ex-PC Mario Pandolfinu u ex-PS Joseph Mamo. Iktar 'il quddiem inhabbru pjan sabiex min huwa interessat li jkun membru ta' grupp li minn żmien għal żmien jiltaaqgħu sabiex jkun hemm preżenza tagħna u nkunu aktar preparati għal okkażżjonijiet simili.

Malta Police General Fund Ad Hoc Committee

Matul l-2023 tlaqqä' tliet darbiet. Fil-ħarġa ta' Marzu 2024, is-Segretarju tal-Kumitat se jaġġorna lill-membri fuq dan. Sa Novembru 2023 se jkunu thallsu l-membri li daħlu fis-sena 1967.

Membership 2024 ta' €5

Tithallas kull nhar ta' Tnejn (9am-noon) l-uffiċċju l-Menqa. Revolut jew BOV mobile 9945 9583 jew bċekk li jrid jkun ta' aktar minn €20, indirizzat MARPO PO Box 36 Birkirkara u iktbu l-isem u l-kunjom, rank u numru tal-karta tal-identità.

Kunsill

Bi pjaciż inhabbru li d-Deputat Kummissarju irtirat Dr Antoine Casha aċċetta l-istedina tal-membri tal-kunsill u minn żmien għal żmien jattendi u jaġhti l-kontribut b'pariri siewja. Nieħu din l-okkażżjoni biex nirringazzjah. Is-sena waslet fi tmiemha. Personalment kienet sena impenjattiva fil-kunsill. Nirringazzja lil dawk li jaġħtu widen għat-talbiet tagħna. Nispicċċa billi f'isem il-membri tal-kunsill nibgħat ix-xewqat tajba lil kulħad. Ĝid u Sahha.

Stedina mill-Kummissarju tal-Pulizija lill-membri tal-MARPO.

Il-quddiesa u l-bibita li jorganizza tradizzjonalment il-Kummissarju lill-ex-membri, hija pjanata li ssir nhar il-Ħadd 7 ta' Jannar 2024 fid-9am ġewwa l-Kwartieri Generali tal-Pulizija.

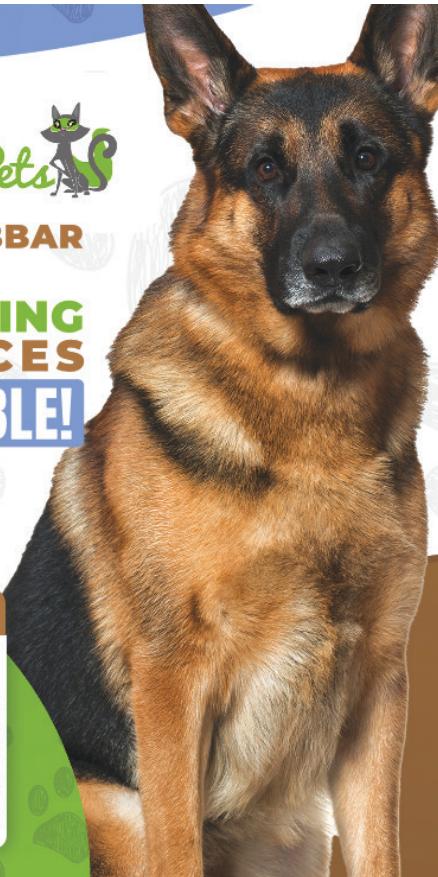

HAZ - ZABBAR

GROOMING
SERVICES
AVAILABLE!

LOCATION

LARGE VARIETY OF PET FOOD & ACCESSORIES

FOR ALL YOUR PETS

CATS

DOGS

RODENTS

FISH

BIRDS

REPTILES

AMPHIBIANS

OPENING HOURS

MONDAY-FRIDAY: 8.00AM TO 7.00PM

SATURDAY: 7.00AM TO 2.00PM

villagepetszabbar@piscopogardens.com

+356 2780 9473

R.A. & SONS
MANUFACTURING LTD

**LOOKING FOR HIGHEST QUALITY IN BUILDING MATERIALS?
THEN LOOK NO FURTHER...R.A&SONS ALWAYS BRINGING YOU THE BEST.**

R.A. & SONS
MANUFACTURING LTD

Gruwa Street, Xewkija XWK 2903 Gozo, Malta
(+356) 2155 6722 | 7950 5040

info@rasonsld.com
sales@rasonsld.com

www.rasonsld.com

Warehouse N° 23, Hardrocks Industrial Park, Burmarrad NXR 6345, Malta
(+356) 2155 9369 | 7950 5041

POWERING YOUR DRIVE

National Distribution Centre
Triq il-Mina tal-Hażna tal-Fjuwil
Has-Saptan, Ghaxaq GXQ 1260
+356 2220 8000
info.enemed@enemed.com.mt
enemed.com.mt

**BALLUT
BLOCKS**

Ballut Blocks Ltd. Wied Filep, L/O Naxxar, Malta
Tel: (356) 21573093, 21572666, 21576419, 21487738 Fax: (356) 21575562 E-Mail: ballut@ballutblocks.com

Ballut Blocks, formed in 1951, is one of the earliest to be established in the local building and construction industry and was amongst the very first to be registered as a limited liability company in 1964. Over the years the Company has expanded, from the production of concrete blocks to the manufacture of all types of prefabricated concrete products and to the formation of a comprehensive fleet of specialised equipment for earth-moving, rock cutting and other civil engineering works.

**FROM STRENGTH
TO STRENGTH**
PROVIDING SERVICE TO THE
CONSTRUCTION INDUSTRY

General Precast Concrete Ltd. Ha'Far Industrial Estate
Tel: (356) 21653292 (356) 21653293 Fax: (356) 21653936 E-Mail: info@gpc.concrete.com

www.ballutblocks.com

International Police Association

Section Malta

Janet Zammit
- IPA Vice-President

The 66th IPA World Congress was held between the 24th and 29th October in Athens, Greece.

Present for this year's congress meeting was IPA Malta Vice President Janet Zammit. Delegates and observers from 66 countries participated, whilst Andorra and Argentina were not present. As part of this year's World Congress, the elections were held to form the New International Executive Board (IEB). The International Police Association is happy to announce the new board as follows:

- President – Martin Hoffmann (Austria)
- Vice President – Michael Walsh (Ireland)
- Secretary General – Jozef Senica (Slovenia)
- Chairman of the International Relations Commission (IRC) – Oliver Hoffman (Germany)
- Chairman of the Professional Commission (PC) – Diego Trolese (Italy)
- Chairman of the Socio-Cultural Commission (SCC) – Christos Parginos (Greece)
- Head of Administration – Clive Wood (United Kingdom)
- Treasurer Finances – Michael Walsh (Ireland)
- Treasurer Social Affairs – Jean Paul Allet (Switzerland)

The New IEB Board

Pierre-Martin Moulin was the former International President for 11 years. He thanked every section for their dedicated work during his time especially since the sections had to adapt to the major changes that Covid-19 brought around. Mr Moulin together with all the IPA sections thanked section Iceland and everyone expressed their sincere condolences for the loss of their former President and former Chairperson IRC, Einar Guoberg Jonsson, who passed away recently following an illness.

During the congress, Israel, Armenia, Ukraine and Russia spoke about their country's situation.

A motion was passed to suspend section Russia from IPA for another year. The new IBZ Gimborn program for 2024 was published. IBZ Gimborn was founded in 1969 and it is an international training and meeting centre for Police Officers around the world. Those interested in pursuing a course at IBZ Gimborn are to contact Section Malta on email:- ipamalta@gmail.com

Kindly note that memberships for 2024 can be renewed and are to be settled through BOV mobile pay or Revolut on number: 9945 9583 or by cheque (for payments over €20) and are to be sent to: Police Association Centre, IPA Section Malta, Spencer Hill, Marsa

If you have any queries, kindly email us on ipamalta@gmail.com

The membership prices are as follows:

1 year: €10 / 3 years: €25 / 5 years: €40 Servo per Amikeco!

*The President and the National Committee
of the International Police Association Malta Section
would like to wish you and all your loved ones
a Happy Christmas and a Happy New Year*

Obitwarju

**Ex PS 1297
Louis Azzopardi**
1949 – 2023
1975 – 2008

Dr. Francis Saliba
1927 – 2023
Ex Police Medical Doctor

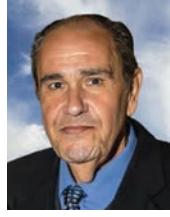
**Ex PS 1171
Jude Taddeo Cachia**
1945 – 2023
1965 – 1982

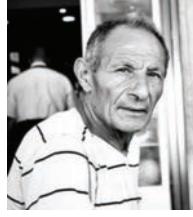
**Ex Assistant Commissioner
Paul Attard**
1936 – 2023
1955 – 1996

**Ex PC 297
Anthony Borg**
1947 – 2023
1965 – 1980

**Ex PC 65
Victor Spiteri**
1947 – 2023
1966 – 1992

**Ex PC 715
Francis Buttigieg**
1948 – 2023
1968 – 1998

**Ex PS 134
Joseph John Meli**
1940 – 2023
1959 – 1980

**Ex Inspector
Christopher Pullicino**
1971 – 2023
1994 – 2016

**Ex PS 50 & 1160
Joseph Seguna**
1944 – 2023
1964 – 1987 & 1989 – 1992

**Ex PC 224 & 247
Silvio Bonett**
1956 – 2023
1978 – 1991 & 1998 – 2021

**Ex PC 813
George Attard**
1933 – 2023
1955 – 1980

**Ex PC 1241
Paul Brincat**
1939 – 2023
1979 – 1999

**Ex Superintendent
Simon Galea**
1969 – 2023
1987 – 2021

**Ex PC 1142
Joseph Zammit**
1975 – 2023
1993 – 2000

**Ex PC 335
Maurice Grixti**
1950 – 2023
1971 – 1997

**Superintendent
Jesmond Borg**
1971 – 2023
1995 – 2023
Serving Member

**Ex PC 155
Nicholas Schembri**
1937 - 2023
1957 - 1977

Salia

Every Table Tells A Story

Salia Mellieħa
db Seabank Resort + Spa
2289 1000

Salia Qawra
db San Antonio Hotel + Spa
2158 3434

THINK ABOUT IT

LOOKS RIDICULOUS NO?

WHY SHOULD
DRINKING AND DRIVING
BE ANY DIFFERENT?